

Afgørelser – Reg. nr.: 02402.00

Fredningen vedrører: Laksemøllen - Ophævet

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 22-04-1960

Fredningsnævnet 26-07-1958

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET>

IKKE FREDET

INDHOLDSFORTEGNELSE

- Kendelse af 22/4 1960 [ofn-1302/58]
om ophævelse af
- Kendelse af 26/7 1958 [nævn-62/58]
om fredning, udsigt

545 ÅBENRÅ

1212 III SØ

MATRIKELFORTEGNELSE

(ajour pr. 26/7 1958)

Fredningen omfatter (helt eller delvis) følgende
matrikelnumre:

8 Stubbæk, Ensted

Gældende matrikulært kortbilag: $\frac{1}{1}$

Se også REG. NR.:

OPHEVET VED OG CITERET FULDT UD I OFN K. AF
22/4 1960

U d s k r i f t

a f

forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet for Åbenrå amtsrådskreds

--ooOoo--

År 1958, lørdag den 26. juli blev i

J. nr. 62/58

Sag om udsigtsfredning vedrørende del
af art. nr. 8 Stubbæk ejerlav, Ensted
sogn

afsagt sålydende

K e n d e l s e :

Den lille sognevej, der ca. 3 km syd for Åbenrå førte mod øst fra hovedlandevejen Åbenrå - Flensborg (hovedvej 10) til Hostrupskov, (Eliselundvejen kaldet), og som havde en længde på ca. 2 km, blev omkring 1930 udbygget og forlænget ca. 10 km mod øst til Varnæs, hvorfra der over Bovrup er tilslutning til amtsvejen Åbenrå - Sønderborg. Senere er Styrptom - Varnæs-vejen forlænget til Blans, hvorfra den agtes videreført til Sønderborg. Dette vejanlæg fører gennem nogle af de mest naturskønne egne på Sundved, og adskillige steder på strækningen Styrptom - Varnæs er der således en meget smuk udsigt over Åbenrå fjord dels mod Åbenrå by, dels mod det karakteristiske, bakkede landskab på Løjt land langs fjordens nordkyst.

I 1952-53 blev der i Styrptom nord for Varnæsvejens udmunding i hovedvej 10 opført et fabriksanlæg, tilhørende Sønderjyllands Andels-Mælkekondensering, hvis bygninger hindrede den udsigt, der på dette sted hidtil havde været over fjorden for vejfarende, der kom fra syd.

Fra forskellig side er der rettet henvendelse til nævnet om at sikre udsigten på vejstrækningen fra mælkekondenseringsfabriken til den allé, der ca. 500 m mod øst fører til landejendommen "Laksemøllen" s bygninger lige ved fjorden.

OVERFREDNINGSNÆVNET >

22/4-1960

U D S K R I F T

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1960, den 22. april, afsagde overfredningsnævnet på grundlag af mundtlig og skriftlig votering følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 1302/58 vedrørende fredning af en del af art. nr. 8 af Stubbæk ejerlav, Ensted sogn.

I den af fredningsnævnet for Åbenrå amt den 26. juli 1958 afsagte kendelse hedder det:

"Den lille sognevej, der ca. 3 km syd for Åbenrå førte mod øst fra hovedlandevejen Åbenrå-Flensborg (hovedvej 10) til Hostrupskov (Eliselundvejen kaldet), og som havde en længde på ca. 2 km, blev omkring 1930 udbygget og forlænget ca. 10 km mod øst til Varnæs, hvorfra der over Bovrup er tilslutning til amtsvejen Åbenrå-Sønderborg. Senere er Styrtom-Varnæs-vejen forlænget til Blans, hvorfra den agtes videreført til Sønderborg. Dette vejanlæg fører gennem nogle af de mest naturskønne egne på Sundeved, og adskillige steder på strækningen Styrtom-Varnæs er der således en meget smuk udsigt over Åbenrå fjord dels mod Åbenrå by, dels mod det karakteristiske, bakkede landskab på Løjt land langs fjordens nordkyst.

I 1952-53 blev der i Styrtom nord for Varnæsvejens udmunding i hovedvej 10 opført et fabriksanlæg, tilhørende Sønderjyllands Andels-Mælkekondensering, hvis bygninger hindrede den udsigt, der på dette sted hidtil havde været over fjorden for vejfarende, der kom fra syd.

Fra forskellig side er der rettet henvendelse til nævnet om at sikre udsigten på vejstrækningen fra mælkekondenseringsfabriken til den allé, der ca. 500 m mod øst fører til landejendommen

"Laksemøllen"s bygninger lige ved fjorden.

I den anledning afholdt nævnet den 24. juli 1958 møde og besigtigelse på ejendommen. Foruden ejeren, gårdejer Johs. Wieding, havde repræsentanter for Åbenrå amtsråd, Åbenrå amtsvejvæsen og Ensted sogneråd givet møde. Fra Sønderjyllands Kreditforening, der var indvarslet som panthaver, forelå en skrivelse af 24. juli, hvorefter kreditforeningen ikke havde noget at indvende mod en fredning. De andre panthavere, Åbenrå kreditbank og statskassen, som ligeledes var lovligt indvarslede, gav ikke møde.

Wieding oplyste, at den vestligste del af området, nemlig arealet mellem kondenseringsfabriken og den private adgangsvej til stranden, tilhører kondenseringsfabriken.

Arealet, der er godt 1 ha. stort, og som for tiden er udlagt som roemark, havde nævnets formand anset som henhørende under Laksemøllen, der er landbrugsejendom af kl. III.

Wieding udtalte, at den smukkeste udsigt efter hans formening var over roearealet.

Da imidlertid kondenseringsfabriken og eventuelle andre berettigede ikke var indvarslet, indskrænktes sagen til kun at angå det Wieding tilhørende område. Med hensyn til fredning af dette ønskede Wieding ikke at inkludere sig i forhandling, men nedlagde protest.

Ensted sogneråds repræsentant, gårdejer Bladt, udtalte, at en fredning af udsigten på det omhandlede areal må anses for at være af betydning for almenheden.

Ingeniør Møller Christensen udtalte på amtsvejinspektoratets vegne, at vejen er stærkt trafikeret, især om sommeren og bl.a. benyttes meget af turister, idet den er et led i en kystvej fra Åbenrå til Sønderborg, hvoraf kun mangler strækningen Blans-Sønderborg, ca. 1/3 af den samlede strækning på ca. 35 km.

Under besigtigelsen konstateredes, at udsigten over Wiedings ejendom mod fjorden er fri på en strækning af ca. 360 m vest for indkørslen til Laksemøllen bortset fra enkelte træer nær bygningerne, samt at fredningen burde omfatte arealerne mellem vejen og fjorden, ialt ca. 5 ha., der delvis i forvejen er beskyttet ved vej- og strandbyggelinier. Også ifølge vejloven af 29. marts 1957 § 35 og ved beslutning af det i henhold til denne bestemmelse nedsatte udvalg er arealet undergivet rådighedsindskrænkning.

Det er oplyst, at grundskyldværdien ikke overstiger 1600 kr.

pr. ha., og at arealet syd for vejen, som også tilhører Laksemøllen, i kommunens dispositionsplan til byplan er reserveret til industriområde, medens det i sagen omhandlede areal forudsættes anvendt som landbrugsjord. Det henhører under samordningsudvalget for Åbenrå købstad med omliggende kommuner.

Da nævnet skønner, at det findes af betydning for almenheden at sikre udsigten over det nævnte område, der består af parcel nre. 273/67, 223/68, 221/39, 219/37, 217/9, 8, 281/82, 272/66, 69, 38, 4, 5, 6 og 7, korthlad 2, del af art. 8 Stubbæk, ialt ca. 5 ha., vil arealerne i henhold til naturfredningslovens § 1 jfr. § 13 være at frede således, at tilstanden ikke forandres, men arealerne skal udnyttes som hidtil som landbrugsarealer, og det skal navnlig være forbudt på arealerne at opføre bygninger af enhver art, herunder drivhuse, boder, lysthuse, skure og lignende og at anbringe beplantning, hegn eller andet, der kan være til hinder for den fri udsigt fra landevejen Styrtom-Varnæs eller som virker skæmmende, herunder ledningsmaster. Fra fredningen undtages det lille hjørne ved gårdbygningerne, hvor der ikke er udsigt nogetsteds fra vejen. Opmåling og udskillelse til særligt parcelnummer finder sted for nævnets regning. Det fredede areal afmærkes med fredningssten.

Påtaleberettiget er fredningsnævnet for Åbenrå amtsrådsreds.

Med hensyn til erstatningen fastsættes denne efter de foreliggende oplysninger om grundskyldværdien til et samlet beløb af 8000 kr., som under forbehold af overfredningsnævnets godkendelse vil være at udbetale til ejeren, gårdejer Johs. Wieding med forbehold af samtykke fra panthaverne. Af erstatningen udredes i henhold til fredningslovens § 17 halvdelen af statskassen og halvdelen af Åbenrå amtsfond."

Kendelsen er forelagt overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 19, stk. 3, hvorhos den er indanket af ejeren af arealet og af Ensted sogneråd.

Overfredningsnævnet har den 3. juli 1959 besigtiget det pågældende område og forhandlet med de ankende og andre i sagen interesserede herunder "Samden" - Sønderjyllands Andels-Mælkekondensering. Denne virksomhed havde umiddelbart forud for afsigelsen af nævnets kendelse indledt forhandlinger med Johs. Wieding om køb af et 1,5 ha. stort areal grænsende op til østskellet af det "Samden" tilhørende areal, idet man påtænkte en udvidelse

af virksomheden, der ejes af 70 sønderjydske mejerier. Overfredningsnævnet har derhos drøftet sagen i et senere møde.

Landsretssagfører Andre Matzen har som sagfører for Wieding i et brev til overfredningsnævnet af 6. august 1959 oplyst, at "Samden" efter mødet den 3. juli 1959 har tilbudt gårdejer Johs. Wieding en pris af 50.000 kr. for fornævnte 1,5 ha. store areal, samt at salgsforhandlingerne er strandet, fordi Wieding kun har villet sælge, hvis "Samden" kunne skaffe ham et erstatningsareal, hvilket har vist sig umuligt. Wieding vil herefter foretrække, at fredningskendelsen stadfæstes, dog kun hvis erstatningen forhøjes til 20.000 kr.

Efter overfredningsnævnets opfattelse vil erstatningen ved fredningens gennemførelse blive væsentligt højere end det ejeren ved kendelsen tilkendte beløb 8000 kr.

Under hensyn til tilstedeværelsen af den allerede i 1952-53 opførte store mælkekondenseringsfabrik og til denne virksomheds mulighed for udvidelse ved erhvervelse af det fornævnte areal, over hvilket udsigten over Åbenrå fjord er mest værdifuld, finder overfredningsnævnet - også når henses til den betydelige erstatning, der antagelig vil blive spørgsmål om- ikke, at der er tilstrækkeligt grundlag for at gennemføre fredningen, og denne vil derfor være at ophæve.

Overfredningsnævnet har herefter besluttet at ophæve kendelsen.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Åbenrå amtsrådskreds den 26. juli 1958 afsagte kendelse vedrørende fredning af en del af art. nr. 8 af Stubbæk ejerlav, Ensted sogn, ophæves.

Udskriftens rig-
tighed bekræftes.

F. Grage
overfredningsnævnets sekretar